

Utbildningsinspektion i Nyvångsskolan Förskoleklass, grundskola årskurs 1–5

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Nyvångsskolan den 7 och 8 februari 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket, vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Nyvångsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Nyvångsskolan intervjuades skolledning, lärare, elevvårdspersonal och elever, samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklassen och skolåren 1–5. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Nyvångsskolan	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	54
Skolbarnsomsorg	53
Förskoleklass	19
Grundskola	114
Särskola (integrerad elev)	1

Nyvångsskolan är en F–5 skola med 114 elever i grundskolan (7 februari, 2006). Skolan ligger i byn Nyvång som tillhör Åstorps kommun. Nyvång består huvudsakligen av fristående villor, radhus, parhus och marklägenheter. Cirka 40 procent av eleverna har invandrarbakgrund. De flesta eleverna i den så kallade förberedelseklassen, som tar emot barn som är nyanlända till Sverige, är barn i asylsökande familjer.

Skolan är organiserad i arbetslag där lärare, fritidspedagoger och barnskötare tillsammans arbetar med elevgrupper som är organiserade i åldersblandade klasser; förskoleklass–skolår 2 och skolår 3–5. Det finns också en så kallad förberedelseklass som tar emot barn som är nyanlända till Sverige. Även en särskild undervisningsgrupp, där elever från hela kommunen tas emot, för elever i de yngre skolåren, kallad resursgruppen, finns i rektorsområdet.

Till rektorsområdet hör Gruvparkens förskola (en avdelning), Skogsdungens förskola (en avdelning) samt en dagbarnvårdare. Förskoleverksamheten behandlas i kommunrapporten.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Nyvångsskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Intervjuerna och inspektörernas iakttagelser ger en samstämmig bild. Nyvångsskolan har ett gott renommé bland föräldrar, elever och personal. Eleverna trivs mycket bra och känner sig trygga. Resultaten av de nationella ämnesproven är bra, trots att många elever är i behov av särskilt stöd. Att skolan har en helhets-syn på elever framkommer inte minst genom den goda samverkan i arbetslagen mellan de olika personalgrupperna. Arbetet mot kränkande behandling är väl-fungerande och arbetet med elever i behov av särskilt stöd är bra. Förutom traditionella stödmetoder används också alternativa stödformer som att sjunga karaoke, bedriva motorikträning och analysera situationer med Marte Meo-pedagogik (se förklaring längre fram i rapporten). Planeringen av personalens kompetensutveckling är tydlig.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Arbetet med att utveckla individuella utvecklingsplaner bör intensifieras och kopplas till kunskapsuppföljning för samtliga ämnen.
- Undervisningen och lärarbehörigheten i musik bör ses över och organiseras så att eleverna får möjlighet att nå samtliga mål för ämnet i skolår 5.
- Eleverna i den särskilda undervisningsgruppen där barn från hela kommunen tas emot bör beredas större möjligheter till undervisning i samtliga ämnen i den mån behov finns.

Inspektörerna bedömer att nedan angiven brist snarast skall åtgärdas.

- Studiehandledning på modersmålet erbjuds inte till alla elever som behöver det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Tabell 1: Resultat nationella ämnesprov skolår 5, 2005

	Totala antalet elever/andelen som gjorde provet	Har uppnått målen (på god väg)	Ej uppnått målen	Övrigt
Svenska	19	18 (1)		7 elever med svenska som andraspråk
Matematik	19	16 (1)	2	5
Engelska	19	19		7

Resultaten av de nationella ämnesproven är goda. Mot bakgrund av att 40 procent av eleverna har åtgärdsprogram är de goda resultaten en indikation på ett seriöst och professionellt tillvägagångssätt för arbetet med elever i behov av stöd.

Skolan använder sig av Skolverkets diagnostiska material i matematik och svenska som finns för de tidigare skolåren. Uppgifterna görs i skolår 2 och även där är resultaten goda. De flesta eleverna har nått målen, några är på god väg och enstaka elever har inte uppnått målen. Inspektörerna vill dock poängtera att det diagnostiska materialet som används inte nödvändigtvis skall göras i skolår 2, utan är ett analysinstrument för elevens progression under de tidiga skolåren.

Skolan har emellertid inget uttalat system eller riktlinjer för hur kunskapsuppföljningen för andra ämnen än svenska, engelska och matematik skall gå till. Ett underlag har gjorts för skolans individuella utvecklingsplaner (IUP). I detta underlag beskrivs vilka kunskaper eleven bör ha i samtliga ämnen. Hur detta ska kontrolleras framgår inte och enligt intervjuer med såväl lärare som rektor

återstår detta arbete. Inspektörerna bedömer att arbetet med att utveckla individuella utvecklingsplaner bör intensifieras, särskilt i den del som berör hur skolan arbetar med uppföljningen av elevernas kunskaper i relation till målen för samtliga ämnen.

Eleverna trivs mycket bra och känner sig trygga. Enstaka kränkningar kan dock förekomma på rasterna, men enligt elevintervjuerna reagerar och agerar alltid personalen på skolan när sådant förekommer. Enkätundersökningar som skolan gör regelbundet och föräldrarnas åsikter styrker denna uppfattning.

Sammanfattning

Resultaten av de nationella ämnesproven och de diagnostiska uppgifterna i svenska, engelska och matematik är goda. Arbetet med individuella utvecklingsplaner bör utvecklas och kopplas till hur kunskapsuppföljning skall genomföras för samtliga ämnen.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Skolan är organiserad i arbetslag där grundskollärare, fritidspedagoger och barnskötare arbetar tillsammans med eleverna. Enligt intervjuerna med rektor och personal blir samverkan mellan skola och skolbarnsomsorg därmed bättre och främjar en helhetssyn på eleverna. Vid klassrumsbesöken noterade inspektörerna att det finns många exempel på olika arbetsformer. Grupperingar i de åldersblandade klasserna görs efter elevernas behov beroende på ålder och kunskapsnivå. Tid används för gruppgemensamma genomgångar, samtal och diskussioner, men också för att eleverna skall få arbeta på egen hand i egen takt. Tid är också avsatt för tematiska och ämnesövergripande studier.

Elevernas inflytande är tydligt i såväl den vardagliga undervisningssituationen, genom medverkan i planering och utvärdering, som i de formella inflytandeorganen; miljöråd, kompisråd, datorråd, matråd och elevråd.

Arbetet mot kränkande behandling är välfungerande liksom värdegrundsarbetet i allmänhet enligt inspektörernas bedömning. I arbetsplanen uttalas att alla elever ska trivas och känna sig trygga. Skolan arbetar efter en reviderad "Farsta-modell" som innebär att föräldrarna meddelas i ett inledande skede om en elev upplever sig utsatt för någon form av kränkande behandling.

Skolans arbetsplan är gemensamt framtagen av skolläda och personal. Föräldrar som medverkat i föräldrarådet säger att arbetsplanen varit uppe till diskussion där. Även underlaget till IUP:n, som är målformuleringar för respektive ämne, har utarbetats av personal och skolläda.

Arbetet med elever i behov av särskilt stöd är bra. Förutom traditionella stödmeter används också alternativa stödformer som att sjunga karaoke, bedriva MTI (motorikträning) och analysera situationer med Marte Meo-pedagogik. Denna pedagogik bygger på att analysera videoupptagningar av exempelvis interaktion mellan elever och mellan lärare-elever. Det finns utbildade Marte Meo-pedagoger i kommunen som stöd i detta arbete.

Åtgärdsprogram upprättas för alla elever som behöver stöd i skolarbetet med undantag för elever som är placerade i förberedelseklass. Nödvändiga åtgärder är dock vidtagna efter inspektionsbesöket.

Studiehandledning på modersmålet skall, enligt grundskolförordningen, ges till alla elever som behöver det. I Åstorps kommun handläggs modersmålsundervisningen och studiehandledning på modersmålet i hela kommunen av rektorn för ett av de andra rektorsområdena. Vid intervjun med rektorn konstateras att det inte finns något ansökningsförfarande för respektive skola för detta ändamål, och varken rektorn eller lärare anser att alla elever som behöver studiehandledning på modersmålet får detta. Inspektörerna bedömer därför att skolan brister i detta avseende.

Skolan har sedan ett antal år tillbaka upplevt svårigheter med undervisningen i musik och idrott. Den främsta orsaken till detta är bristen på kontinuitet beroende på att musik- och idrottslärarna bara haft del av sin tjänst på skolan. De har därför haft svårt att komma in i arbetslagen. Varje år har det anställts nya lärare eftersom de tidigare lärarna fått fler timmar på "huvudskolan" och därför valt bort timmar på Nyvångsskolan. Rektorn har sedan ett par år medvetet lagt en tjänstefördelning som innebär att ordinarie personal på skolan även undervisar i musik och idrott. I ämnet musik saknar skolan för närvarande pedagogiskt utbildad personal. Såväl rektorn som föräldrar och elever uttrycker dock sin förtjusning för musikämnet i nuläget. Inspektörerna ifrågasätter dock om undervisningen till alla delar i musikämnet är upplagd enligt kursplanens mål och vill poängtera att varje ämne i skolan har ett antal mål som eleverna skall uppnå, men också mål att sträva efter. Även om undervisningen i sig är uppskattad, är det skolans och ytterst rektorns ansvar att organisera all undervisning så att eleverna får möjlighet att nå samtliga mål för varje ämne. Undervisningen och lärarbehörigheten i musik bör därför ses över och organiseras så att eleverna får möjlighet att nå samtliga mål för ämnet.

Inför läsåret 2005–2006 flyttade en särskild undervisningsgrupp, där elever från hela kommunen tas emot, till lokaler i anslutning till Nyvångsskolan och ingår sedan dess i rektorsområdets organisation. Skolan har ännu inte hittat former fullt ut för hur undervisning i praktisk-estetiska ämnen kan organiseras för denna grupp. Elever i den särskilda undervisningsgruppen har ofta ett stort rörelsebehov och de praktisk-estetiska ämnena är för det mesta av stor vikt. Visserligen kan beslut om anpassad studiegång, som exempelvis innebär koncentration av undervisning i behörighetsgivande ämnen, vara aktuellt, men inspektörerna bedömer likväl att eleverna i den särskilda undervisningsgruppen bör beredas större möjligheter till undervisning i samtliga ämnen.

Rektorn är väl förtrogen med verksamheten och är känd av alla elever och föräldrar. Kvalitetsarbetet är tillfredsställande och skolans kvalitetsredovisning är strukturerad med mål, resultat, analyser och förslag till åtgärder. Enkäter görs varje år för att utvärdera vad elever och föräldrar anser om skolan.

Den så kallade förberedelseklassen, som tar emot barn som är nyanlända till Sverige, har för närvarande tio elever varav merparten av eleverna är asylsökande. Förberedelseklassen är att betrakta som en särskild undervisningsgrupp. Vid besökstillfället saknades beslut på placering i den så kallade förberedelseklassen för de skolpliktiga eleverna, likaså är inte åtgärdsprogram upprättade. Emellertid uppger förvaltningschefen att riktlinjerna gällande placering i särskild undervisningsgrupp omgående kommer att revideras för att även gälla placering i de så kallade förberedelseklasserna samt att åtgärdsprogram kommer att upprättas för berörda elever. Skolan har genom kommunen efter inspektionsbesöket visat att nödvändiga åtgärder vidtagits för att leva upp till författningarnas krav.

Sammanfattning

Rektor är väl förtrogen med verksamheten och är känd av alla elever och föräldrar. Kvalitetsarbetet är tillfredsställande och skolans kvalitetsredovisning är strukturerad. Samverkan mellan skola och skolbarnsomsorg är bra och främjar en helhetssyn på eleverna. Arbetet mot kränkande behandling är välfungerande liksom värdegrundsarbetet i allmänhet. Arbetet med elever i behov av särskilt stöd är bra. Studiehandledning på modersmålet ges inte till alla elever som behöver det. Undervisningen och lärarbehörigheten i musik bör ses över och organiseras så att eleverna får möjlighet att nå samtliga mål för ämnet. Eleverna i den särskilda undervisningsgruppen, där elever från hela kommunen tas emot, bör beredas större möjligheter till undervisning i samtliga ämnen.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Lärartätheten på skolan är 9,2 lärare/100 elever vilket kan jämföras med 7,9 för riket. Samtliga heltidsanställda lärare är behöriga. Två deltidstjänster innehas av obehörig personal. Rektor har pedagogisk utbildning och har genomgått rektorsutbildningen.

Klass-/gruppstorlekarna är 20–22 elever och det finns utrymme på skolan att vid olika tillfällen göra ytterligare grupperingar.

De elever som har behov av svenska som andraspråk har undervisning i detta av behörig lärare. Elevens val genomförs varje vecka. Det finns ett skolbibliotek men ingen skolbibliotekarie. I skolbiblioteket finns datorer som är uppkopplade mot internet.

Lokalerna är ändamålsenliga och den yttre miljön god. Läromedelsstandarden är hög och det finns också andra pedagogiska hjälpmedel, såsom exempelvis handdatorer.

Planeringen av personalens kompetensutveckling är tydlig och väl dokumenterad.

Sammanfattning

Lärartäthet, behörighet och strategier för lärarnas kompetensutveckling är bra.
Läromedelsstandanden är höga och lokalerna ändamålsenliga.

Datum	Ort
2006-06-15	Lund

Mats Lundqvist
Cecilia Nilsson